

Prof. dr hab. med. Jerzy Smorawiński

Kalisz, dnia 6 marca 2024 r.

Uniwersytet Kaliski

im. Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego

w Kaliszu

Recenzja

w postępowaniu habilitacyjnym dra nauk medycznych Daniela Śliża ubiegającego się o stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu
dyscyplina nauki medyczne

Recenzję przygotowano na podstawie decyzji Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego z dnia 20.12.2023 r. Przedstawiony do oceny komplet dokumentów odpowiada ustawowym wymogom postępowania o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego, a ocenę całościowego dorobku Kandydata oparto na podstawie Art. 219. Warunki nadawania stopnia doktora habilitowanego Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2021, art. 219)

1.Przebieg pracy zawodowej Kandydata

Dr n. med. Daniel Śliż ukończył studia w 2007r. na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Warszawie. W latach 2008-2011 zatrudniony był na etacie asystenta w III Klinice Chorób Wewnętrznych i Kardiologii II Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Warszawie. Od roku 2011 do chwili obecnej pracuje na stanowisku adiunkta w III klinice Chorób Wewnętrznych i Kardiologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. W 2018 roku podjął pracę w Szkole Zdrowia Publicznego Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego na stanowisku adiunkta. W latach 2015-2019 był Senatorem Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

2.Uzyskane tytuły i specjalizacje

2011 - Stopień doktora nauk medycznych na podstawie rozprawy pt. „Standardy stosowania Statyn w Polsce w świetle wyników badania 3ST-POL” Promotor: dr hab. n. med. Artur Mamcarz. Doktorat obroniony z wyróżnieniem

2013– Tytuł specjalisty w zakresie chorób wewnętrznych

2019– Tytuł specjalisty w zakresie zdrowia publicznego

2019– Certificate American College of Lifestyle Medicine

3. Ocen osiągnięcia naukowego wyszczególnionego zgodnie z art.219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.)

Na osiągnięcie naukowe, wskazane przez Habilitanta, składa się cykl trzech powiązanych tematycznie prac **‘Wpływ COVID-19 o łagodnym przebiegu na wydolność fizyczną oraz na styl życia wyczynowych sportowców’**

Publikacje ujęte w cyklu:

3.1. Śliż D., Wiecha S. , Ulaszewska K., Gąsior JS., Lewandowski M., Kasiak PS., Mamcarz A.: „COVID-19 and athletes: Endurance sport and activity resilience study-CAESAR study”. Front Physiol. 2022Dec 16;13:10787663

IF 4,755; MEiN 100 pkt

3.2. Śliż D., Wiecha S. ,Gąsior JS., Kasiak PS., Ulaszewska K., Postula M., Małek ŁA., Mamcarz A „The Influnce of Nutrition and Physical Activity on Exercise Performance after Mild COVID-19 Infection in Endurance Athletes-CESAR Study”. Nutrients. 2022 Dec 18;14(24):5381

IF 6,706; MEiN 140 pkt

3.3. Śliż D., Wiecha S. ,Gąsior JS., Kasiak PS., Ulaszewska K., Lewandowski M., Barylski M., Mamcarz A. „Impact of COVID-19 Infection on Cardiorespiratory Fitness, Sleep, and Physiology of Endurance Athletes-CAESAR Study” J. Clin. Med. 22023 Apr 20;12(8):3002.

IF 4,964; MEiN 140 pkt

Jako pierwszy autor wymienionych publikacji wchodzących w skład cyklu Habilitant oświadcza, że był autorem hipotezy badawczej, uczestniczył w gromadzeniu danych, przeprowadzał analizy statystyczne, interpretował wyniki i przygotowywał manuskrypt artykułów. Recenzent wnioskuje z tego oświadczenia, że pozostałe części pracy niezbędne do

ukończenia publikacji przed jej wydrukowaniem pozostali autorzy wolicjonalnie scedowali na Habilitanta.

Restrykcje spowodowane pandemią COVID-19 znacząco wpłynęły na styl życia i funkcjonowanie osób uprawiających regularnie aktywność sportową. W tych warunkach utrzymanie dobrej kondycji fizycznej było ogromnym wyzwaniem. Zmiany w realizacji planów treningowych, odwoływanie imprez sportowych i stres związany z obostrzeniami nie pozostawało to bez wpływu na kondycję fizyczną i psychiczną. W licznych publikacjach przedstawiano dane na temat powikłań pacjentów hospitalizowanych z ciężkim przebiegiem choroby skutkującym licznymi powikłaniami oddechowymi, krążeniowymi i zakrzepowozatorowymi. Dotychczas brakowało informacji, czy u osób zdrowych po bezobjawowym lub łagodnie przeżytym zakażeniu SARS-CoV-2 rozwijały się podobne powikłania oddechowe lub sercowo-naczyniowe. Problem ten został podjęty w omawianych pracach Habilitanta.

Celem przeprowadzonych badań była ocena wpływu pandemii COVID-19 na:

- wydolność fizyczną
- ocena wpływu nawyków żywieniowych na parametry wydolności fizycznej
- sen i zdrowie psychiczne sportowców

Rezultaty oceniano w oparciu o zmiany w parametrach testu krążeniowo-oddechowego (CPET) wykonanego przed i po przebytej infekcji. Test polega na wykonaniu próby wysiłkowej, w trakcie której przeprowadzana jest analiza gazów wydechowych. Pozwala on na jednoczesną i zintegrowaną ocenę odpowiedzi układu krążenia, oddechowego a nawet nerwowego, mięśni szkieletowych i metabolizmu na wysiłek fizyczny. Do badań dobrano, w/g ściśle określonych kryteriów włączenia i wyłączenia, 49 osób uprawiających sport wyczynowo i rekreacyjnie. Wszyscy badani przebyli bezobjawowo lub w lekkim stopniu udokumentowaną infekcję SARS-CoV2 oraz mieli wykonany przed infekcją test CPET.

3.1. Celem tej części badania była ocena wpływu łagodnego przebiegu COVID-19 na wydolność fizyczną mierzoną testem wysiłkowym (CPET) wśród sportowców wytrzymałościowych o różnym poziomie sprawności.

Po przebytej infekcji odnotowano znaczące zmiany w CPET w porównaniu z badaniem przed infekcją. Zarówno VO_2 na progu beztlenowym (VO_{2AT} , $p<0,00001$), jak i VO_{2RCP} ($VO_{@RCP}$, $p<0,00001$) różniły się. Wartości względne jak i bezwzględne powyższych parametrów były niższe podczas badania po przeżytym COVID-19. Częstość serca na progu beztlenowym (HR_{AT} , $p=0,00140$) i częstość serca na punkcie kompensacji oddechowej

(HRRCP, $p=0,00011$) również uległy pogorszeniu, a wartości były wyższe w przypadku pomiaru po zakażeniu..

Konkluzja: łagodna infekcja COVID-19 spowodowała u badanych sportowców . spadek wydolności określonej testem CPET . Największe zmiany zaobserwowano w przypadku wartości VO2 i HR.

3.2. W tej publikacji oceniano nawyki żywieniowe badanej grupy oraz ich wpływ na parametry CPET. Wykazano istotne różnice między częstością spożywanych poszczególnych produktów spożywczych, zwyczajami żywieniowymi a wynikami CPET. Spożywanie produktów zawierających przetworzone mięso miało istotny wpływ na maksymalne stężenie mleczanów we krwi (Lacmax $p=0,030$) . Zastąpienie mięsa produktami roślinnymi bogatymi w białko takimi jak orzechy i rośliny strączkowe, obniżało zarówno Lacmax ($p=0,035$) jak i maksymalne HR ($p=0,036$). Nie bez wpływu na wynik testu miało także zwiększone spożycie soli. Dodawanie soli do posiłków zmniejszało maksymalną prędkość (u badanych na bieżni $p=0,035$) i moc (u badanych na cykloergometrze $p=0,036$)

Konkluzja: Niektóre produkty żywieniowe mają bezpośredni wpływ na wyniki CPET. Ma to implikacje praktyczne w ustalaniu odpowiedniej diety u osób aktywnych fizycznie w okresie rekonwalescencji po przebytym zakażeniu COVID-19.

3.3. W ostatniej publikacji oceniano wpływ snu oraz zdrowia psychicznego na parametry CPET.

Zdrowie psychiczne i sen badanej grupy sportowców wykazało silny związek z wynikami w teście CPET. Liczba, wybudzeń w nocy miała wpływ na częstość rytmu serca na punkcie kompensacji oddechowej (HRRCP $p=0,028$), częstością oddychania (fRRCp $p=0,104$) czy stężeniem mleczanów na punkcie kompensacji oddechowej (LacRCP $p=0,013$). Jakość snu korelowała z maksymalną mocą lub prędkością, maksymalnym poborem tlenu na punkcie kompensacji oddechowej i maksymalną wartością częstości skurczów serca.

Konkluzja: Zarówno zdrowie psychiczne jak i sen, jego długość i jakość mają wpływ na parametry wydolnościowe oznaczane w CPET. Wskazuje to na wagę procesów regeneracyjnych w procesie treningowym. Wyniki badań mają znaczenie praktyczne dotyczące roli procesów regeneracyjnych w tworzeniu cyklu treningowego a w efekcie osiągniętych wyników sportowych.

Po dokonaniu merytorycznej oceny cyklu prac stanowiących podstawę do ubiegania się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego uważam za celowe przedstawienie nasuwających się wątpliwości metodologicznych:

- w oparciu o jakie przesłanki dokonano połączenia badanych mężczyzn i kobiet w ocenie stanu morfologicznego
- na podstawie jakich kryteriów zakwalifikowano badanych do grupy z lekkim stopniem ciężkości choroby COVID-19
- interesującą byłaby informacja o wyniku badań przeprowadzonych przy zastosowaniu kwestionariuszy oceny nawyków żywieniowych oraz zdrowia psychicznego w grupie osób bez infekcji COVID-19.

Wspomniane wątpliwości nie mają wpływu na ocenę końcową. Uważam, że przedstawiony do recenzji cykl publikacji pt. "Wpływ COVID-19 o łagodnym przebiegu na wydolność fizyczną oraz na styl życia wyczynowych sportowców" stanowi wartościowy wkład w rozwój dyscypliny nauki medyczne. W mojej ocenie spełnia warunki wymagane w postępowaniu habilitacyjnym.

4. Podsumowanie dorobku naukowego

Sumaryczny dorobek naukowy Doktora Daniela Śliżę wg danych wynikających z analizy bibliometrycznej sporządzonej przez Bibliotekę Główną Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego wynosi : Impakt faktor 99,81 punktacja MEiN 3032 Liczba cytowani : 417 Indeks Hirscha -7 Na szczególną uwagę zasługuje pakiet 25 publikacji w czasopismach posiadających Impact Factor. Habilitant w 6 publikacjach jest pierwszym autorem, współautorem w pozostałych. Tematyka publikacji dotyczy rozwiązywania problemów w prewencji kardiologicznej, dyslipidozy, stosowania statyn, właściwego doboru składników diety czy korzystnego wpływu aktywności fizycznej na stan zdrowia i styl życia. Podobniej tematyki dotyczą 3 prace poglądowe zamieszczone także w czasopismach z IF. Godnym podkreślenia jest opublikowanie przez Habilitanta rozdziałów w blisko 50 monografiach naukowych. Ważne jest, że w pracach tych przedstawiane są zagadnienia i dylematy stojące przed lekarzami w codziennej praktyce klinicznej. Dr med. Daniel Śliż jest także redaktorem naukowym 7 Monografii obejmujących szeroki zakres problemów kardiologicznych. W ramach współpracy z holenderskim Uniwersytetem Medycznym w Utrecht Habilitant pracował nad rozwojem modeli predykcyjnych VO₂max. Modele te wykorzystywane były w ocenie

VO2max u sportowców przed i po COVID-19. Rezultaty tych badań ukazały się w internetowym czasopiśmie PLOS One Jan 25;18. Habilitant bierze czynny udział w międzynarodowym rejestrze migotania przedsionków (EORP-AF).

Podsumowując uważam, że przedstawiony dorobek naukowy dr med. Daniela Śliży jest merytorycznie wartościowy, a parametrycznie wystarczający do ubiegania się o status samodzielnego pracownika naukowego. Czynne zaangażowanie w projekty realizowane w jednostce macierzystej, otwartość na współpracę z innymi ośrodkami wskazują na dojrzałość naukową i dowodzą przygotowania do uzyskania kolejnego stopnia naukowego.

5. Działalność dydaktyczna i organizacyjna

- Dr med. Daniel Śliż był inicjatorem i opiekunem Studenckiego Koła Naukowego Medycyny Stylu Życia. W ramach tej działalności realizowano projekty naukowe, z wyników których opublikowanych zostało 6 prac naukowych.
- Od początku pracy zawodowej brał aktywny udział w licznych konferencjach naukowych o zasięgu krajowym i zagranicznym, występując w roli wykładowcy na konferencjach Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego, Cardiolipid, Podhalańskie Dialogi Medyczne, Folia Cardiologica, Choroby Serca i Naczyń, Postępy w Terapii Przeciwpłytkowej i Przeciwnkrzepliwej, i wielu innych organizowanych lokalnie szkoleniach i kursach dla lekarzy
- Wspólnie z prof. dr hab. n med. Arturem Mamczarem redagował liczne publikacje popularno-naukowe, np.: „Medyna Stylu Życia”, „Ultrazdrowie, czy „Jak zdrowo ruszać się, kochać i spać”
- Pełnił rolę promotora pomocniczego w 3 pracach doktorskich
- Współzałożyciel i Prezes Polskiego Towarzystwa Stylu Życia, skupiającego ok. 600 członków
- Członek Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego oraz European Society of Cardiology – Sekcja Medycyny Sportowej i Farmakologii Sercowo-Naczyniowej
- Członek Rady Naukowej Instytutu Żywności i Żywnienia
- Członek Editorial Board w czasopiśmie Lifestyle Medicine
- Dr med. Daniel Śliż jest także zapraszany do recenzowania prac w International Journal of Environmental Research and Public Health, Nutrients, Lifestyle Medicine

5. Nagrody i wyróżnienia

2023- 43 miejsce w rankingu liderów naukowych WUM 'Lista 100' w latach 2019-2023

2019- Nagroda specjalna zespołowa Rektora WUM – za współautorstwo publikacji „Medycyna Stylu Życia”

2019- Nagroda dydaktyczna zespołowa trzeciego stopnia Rektora WUM – za działalność z zakresie promocji i rozwoju medycyny stylu życia w Polsce

2017- Nagroda zespołowa trzeciego stopnia Dyrektora CMPK za osiągnięcia dydaktyczne

2013- Nagroda zespołowa dydaktyczna drugiego stopnia Rektora WUM – za redakcje monografii 'Leczenie zaburzeń lipidowych w codziennej praktyce’

6. Podsumowanie

Przedstawiony do oceny dorobek naukowy i organizacyjny oraz kwalifikacje zawodowe dr n. med. Daniela Śliża oceniam wysoko, a przedstawione osiągnięcia uważam za wartościowe. **W moim przekonaniu dorobek naukowe Habilitanta spełnia wszelkie wymogi stawiane kandydatom ubiegającym się o stopień naukowy doktora habilitowanego określone w art.219 ust.1 pkt 2 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce z dnia 20 lipca 2018 roku (DZ. U. z 2020, poz. 85 z późn. zm.)**

W związku z powyższym z pełnym z przekonaniem popieram wniosek dr n. med. Daniela Śliża o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki medyczne oraz wnoszę do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauk Medycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego o dopuszczenie Habilitanta do dalszych etapów postępowania Habilitacyjnego

9100002
Prof. dr hab. med. Jerzy Smorawiński
specjalista chorób wewnętrznych
i medycyny sportowej
Pielęgni, ul. Skrzetów Leśnych 7
04-330 Kaźmierz, tel./fax 061/28-18-001

Prof. dr hab. med. Jerzy Smorawiński